

Зважаючи на вищевказане, можна зробити висновок, що плакат – це форма подання суспільно значущої інформації, натомість, наповнення плакату повинне відповідати загальним правилам композиції. Правильно сформоване завдання, дотримання композиційних правил дозволяє найбільш ефективно надати інформацію до всіх соціальних груп, незалежно від їх соціального статусу чи місця проживання. Саме завдяки композиційним прийомам досягається мета соціального плакату.

Список використаних джерел:

1. Зражевська Н.І. Феномен медіакультури у сфері соціальних комунікацій: автореф. дис. ... д-ра наук із соц. комунік.: спец. 27.00.01 / Н.І. Зражевська. – К., 2012. – 34 с.
2. Андрейканіч А.І. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку А.І. Андрейканіч // Плакат: його види та жанри. – 2013. – Т. 1. – № 19.
3. Руденко Є.В., Павленко А.Ф., Бистрякова В.Н., Кугай Т.А., Басанець О.П. Технічна естетика, дизайн та ергономіка // Роль соціального плакату у розвитку суспільства. – 2017. – № 3(24).
4. Люблинский В. Книга в истории человеческого общества. – М., 1972. – 230 с.
5. Станкевич Н. Рекламний плакат з найдавніших часів до поч. ХХ століття Наталія Станкевич // Мистецтвознавство 09: Науковий збірник. – Львів: СКІМ, 2009. – С. 111–118.
6. Weill A. Three Centuries of French Poster / A. Weill // Interpress Grafik. – 1977. – № 4. – Р. 16–18.
7. Перрюшо А. Жизнь Тулуз-Лотрека. – Спб.: Огиз, 2013. – 416 с.
8. Гринберг Т.Э., Петрушко М.В., Кумылганова И.А. и другие. Реклама: культурный контекст. – М.: РИП-холдинг, 2004. – 186 с.
9. Евангулова О.С., Алленов М.М., Плугин В.А., Сарабьянов Д.В. и др. История русского и советского искусства / общ. ред. Д. В. Сарабьянова. – Высшая школа, 1979. – 337 с.

Трегуб А.М.

*аспірант, старший викладач,
Класичний приватний університет*

ЗОБРАЖАЛЬНІ ЗАСОБИ СЕРВІСНО-ЕКСПЕРТНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДЕОЖУРНАЛІСТИКИ

Із розвитком новітніх технологій та появою інформаційних сервісів Веб 2.0 кожен користувач мережі отримав можливість створювати та завантажувати для публічного доступу власний контент. За таких умов розпочалось становлення сервісно-експертної громадянської (аматорської) відеожурналістики, з виокремленням певних особливостей застосування зображальних засобів, таких як відеозйомка, композиція кадру, монтаж.

Більшість громадянських журналістів не володіють у достатній мірі професійними операторськими компетентностями, необхідними для

здійснення документальної зйомки. Тому сервісно-експертній громадянській відеожурналістиці притаманна хронікально-інформаційна зйомка, яка вийшла на якісно новий рівень, завдяки розвитку новітніх цифрових технологій. Так, малогабаритні напівпрофесійні камери, екшн-камери або смартфони, оснащені камерами високої роздільної здатності, з вбудованими функціями світло- та кольорокорекції, малогабаритні штативи, портативні механічні та електронні стедікам-системи дозволяють отримати чітке, стабілізоване зображення із заданими параметрами. Через відсутність ліцензійних вимог та затвердженої сітки мовлення виробник контенту для YouTube-каналу (влогер) не обмежується усталеними хронометражами і має можливість деталізовано з максимальною точністю відобразити дійсність. «Коли йдеться про інформаційно-хронікальний спосіб творення, мається на увазі, що в кадрі домінуватиме факт. Одним із чинників, що реалізує цю домінанту, є вибір точки зору камери, визначення, з чієї позиції глядач бачитиме зображене» [1, с. 162]. Об'єктивно-нейтральний погляд камери реалізується з точки зору по-нормалі, тобто зі звичної висоти людського зросту, при цьому увага акцентується на внутрішньокадровому змісті [1, с. 163]. Зйомка з точки зору по-нормалі створює відчуття взаємодії між влогером та глядачем, який інтегрується у віртуальний простір, відмежований лише рамкою екрана. Хронікально-інформаційна зйомка може здійснюватись однією статичною або динамічною камерою.

Важливою складовою композиції кадру є середовище зйомки. Середовищем для зйомки сервісно-експертного YouTube-контенту може бути: реальне середовище проживання або галузевої діяльності влогера (наприклад, кулінарні, медичні, садівничі влоги); реальне середовище, в якому перебуває влогер відповідно до тематики випуску (наприклад, тревел-влоги); аматорська студія (наприклад, б'юті-влоги). Фоном можуть слугувати: інтер'єр, природне середовище, інсталяції з предметів інтер'єру, декоративних оздоблювальних елементів і освітлювальних пристроїв (гірлянди, світильники), стіна, тканина. Необхідною умовою тривимірної композиції кадру є достатній простір для здійснення відеозйомки. Так, ведучий «... має бути в кадрі різким і фактурним, а задник більш м'яким і розмитим. Це і називається «глибина поля»... Взагалі дуже важливий момент перспективи і реальної глибини декорації. Глибина потрібна, щоб мати можливість не тільки помістити телезірку в кадр, але ще й освітити її. Якщо задник буде на відстані одного метра від спини актора, неможливо буде правильно освітити ні задник, ні актора» [3, с. 112]. У виробництві влогів зазвичай використовується портативне освітлювальне обладнання, зі спрямованим світлом, пропущеним через світлорозсіювальний фільтр.

Одним із визначних факторів, який сприяв активізації громадянської відеожурналістики, є те, що нелінійний монтаж став можливим не лише на професійному, а й на аматорському рівні завдяки удосконаленню технічних параметрів персональних комп'ютерів, збільшенню кількості доступних для індивідуального використання монтажних програм (відеоредакторів). Для

сервісно-експертних влогів характерним є поєднання внутрішньокадрового та послідовного монтажу, з мінімальною кількістю монтажних склейок, що дозволяє підкреслити достовірність дії на екрані. Внутрішньокадровий монтаж реалізується через зміну положення об'єкта в кадрі при статичній камері, а також через зміну планів та композиції кадру при динамічній камері. Наприклад, у багатьох б'юті-влогах, внутрішньокадрова динаміка мінімальна й полягає у здійсненні ведучим-влогером рухів верхньою частиною тіла в положенні сидячи. Відповідно до таких умов, зйомка здійснюється середнім планом зафіксованою на штативі камерою, внутрішньокадровий монтаж відбувається за рахунок зміни крупності кадру, через фізичне наближення обличчя або дрібних деталей до об'єктива. Деякі кулінарні влоги відзначаються високою внутрішньокадровою динамікою, із пересуванням у просторі ведучого-влогера виникає «...своєрідна рухома, точніше постійно змінювана, композиція кадру» [2, с. 20]. Відповідно, зйомка здійснюється середнім планом рухомою камерою, внутрішньокадровий монтаж відбувається через фіксацію безперервної дії і зміни композиції кадру. Для зміни крупності кадру застосовують трансфокацію, для стеження за рухом об'єкта – панорамування. Для такого типу зйомки і внутрішньокадрового монтажу необхідне залучення до творчого процесу оператора.

Отже, у виробництві контенту сервісно-експертної громадянської відеожурналістики переважає хронікально-інформаційна зйомка, яка може здійснюватись без відповідної професійної підготовки. При побудові композиції кадру враховуються такі варіанти середовища для зйомки: реальне середовище проживання або галузевої діяльності влогера; реальне середовище, в яке інтегрується влогер відповідно до тематики випуску; аматорська студія. Фоном можуть слугувати: інтер'єр, природне середовище, інсталяції з предметів інтер'єру, декоративних оздоблювальних елементів і освітлювальних пристроїв (гірлянди, світильники), стіна, тканина. Для підкреслення глибини кадру використовується портативне освітлювальне обладнання зі спрямованим світлом, пропущеним через світлорозсіювальний фільтр. Переважає внутрішньокадровий монтаж, який реалізується через зміну положення об'єкта в кадрі при статичній камері, а також через зміну планів та композиції кадру при динамічній камері.

Список використаних джерел:

1. Горпенко В. Монтаж: Кіно. Телебачення. Київ : КиМУ, 2004. 272 с.
2. Кордун В. Зображальна мова оператора кіно і телебачення (вступ до спеціальності) : навч. посіб. для студ. спец. «Оператор кіно і телебачення» вищ. навч. закл. Київ : Видавець Чабаненко Ю. А., 2010. 155 с.
3. Литвина Т. Телевизионное пространство как объект дизайна : учеб. пос. для студ. вузов спец. «052400 Дизайн» / под общ. ред. Н. Брызгова. Москва : МГХПУ им. С. Г. Строганова, 2007. 135 с.